

Sygn. akt I A Cz 1462/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	:	SSA Elżbieta Kuczyńska
Sędziowie	:	SSA Magdalena Pankowiec SSO del. Bogusław Suter (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **S.A. w K.**

przeciwko (...) z (...) (...) **w O.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt I C 503/13

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 września 2013 roku Sąd Okręgowy w Olsztynie umorzył postępowanie w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K. przeciwko (...) z (...) - (...) (...) w O. o zapłatę.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania sądowego, po częściowym umorzeniu postępowania wobec cofnięcia powództwa w pewnym zakresie i stwierdzeniu, że nakaz zapłaty dotyczący pozostałej części powództwa utracił moc w całości wobec wniesienia przez pozwanego sprzeciwu, powód został zobowiązany do uzupełnienia braków pozwu przez złożenie dodatkowych odpisów pozwu oraz pisma ograniczającego powództwo, pełnomocnictwa i załączników wraz z odpisami dla pozwanego. W zakreślonym terminie powód uzupełnił braki przez złożenie odpisu pisma ograniczającego powództwo, pełnomocnictwa i załączników. Zamiast żądanego odpisu pozwu wniósł jednak pismo po raz kolejny ograniczające powództwo, a nadto pismo zatytułowane „Pozew o zapłatę w postępowaniu upominawczym”, przy czym pismo to opatrzone jest inną datą i tytułem niż pierwotnie wniesiony „Pozew o zapłatę”, a jego treść w kilku fragmentach odbiega od treści pierwotnie wniesionego „Pozwu o zapłatę”. Pismo zatytułowane „Pozew o zapłatę w postępowaniu upominawczym” nie stanowi

zatem odpisu pierwotnie wniesionego „Pozwu o zapłatę”. Wobec tego, że w określonym terminie powód nie wywiązał się z nałożonego na niego obowiązku Sąd I instancji umorzył postępowanie w sprawie na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c.

Powyższe postanowienie w całości zaskarżył zażaleniem powód zarzucając naruszenie:

1. art. 505³⁷ § 1 k.p.c. przez wydanie zarządzenia z dnia 20 sierpnia 2013 roku o uzupełnieniu braków formalnych pozwu, które w treści nie odpowiada wymogom formalnym określonym w powołanym przepisie, a nadto przewiduje alternatywny rygor umorzenia postępowania lub zwrotu pozwu zastrzeżony na wypadek niewykonania wezwania przez powoda,

2. art. 505³⁷ § 1 k.p.c. w zw. z art. 125 § 1 k.p.c., art. 126 § 1 k.p.c., art. 128 § 1 k.p.c. i art. 187 k.p.c. oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak też art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Konwencji Rady Europy o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w zw. z art. 87 ust. 1 i art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez przyjęcie, że powód jest zobligowany do złożenia odpisu pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który treściowo tak w zakresie układu żądań, jak i ich uzasadnienia powinien być odbiciem pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Domagał się uchylecia zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie trzeba wskazać, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 10 maja 2013 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2013 roku, poz. 654) w niniejszej sprawie, która została wszczęta w dniu 29 marca 2013 roku i nie została zakończona do dnia wejścia w życie tej ustawy, tj. do dnia 7 lipca 2013 roku, mają zastosowanie przepisy dotychczasowe, a zatem także art. 505³⁷ § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lipca 2013 roku.

Z art. 505³⁶ § 1 k.p.c. wynika, że w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty traci moc w całości, a sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej. Przepis art. 505³⁷ § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 lipca 2013 roku stanowił, że po przekazaniu sprawy w takim wypadku przewodniczący wzywa powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu, w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana, w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania. Wezwanie do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu dotyczy wymogów, jakie winien spełniać pozew w postępowaniu zwykłym, czy też w innym postępowaniu odrębnym, a które nie są przewidziane dla pozwu wnoszonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Wezwanie do usunięcia braków formalnych pozwu może zatem dotyczyć dołączenia pełnomocnictwa (art. 126 § 3 k.p.c.), czego nie wymagają przepisy regulujące elektroniczne postępowanie upominawcze.

Braków formalnych pozwu, do których usunięcia przewodniczący winien wezwać powoda po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego nie można wiązać z formą wniesienia powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz formą, w której następuje przekazanie akt sprawy z tego postępowania. Wezwanie do usunięcia braków formalnych pozwu nie może zatem dotyczyć złożenia pod pozwem, czy innym pismem podpisu. Zgodnie z art. 126 § 1 ust. 4 k.p.c. każde pismo procesowe, w tym pozew, winno zawierać podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika, przy czym w myśl art. 126 § 5 k.p.c. pismo procesowe wniesione drogą elektroniczną powinno być opatrzone podpisem elektronicznym. Podpis elektroniczny, jakim jest opatrzone pismo wniesione drogą elektroniczną, jest równoważny podpisowi własnoręcznemu. Pozew, jak też pismo z dnia 7 maja 2013 roku (ograniczenie powództwa) niewątpliwie były opatrzone podpisem elektronicznym. Pamiętać należy, że postępowanie toczące się po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego jest jego kontynuacją. Wezwanie do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu, o jakim mowa w art.

505³⁷ § 1 k.p.c., odnosi się do pozwu, który został już złożony w elektronicznym postępowaniu upominawczym wraz z wymaganym, stosownie do formy jego wniesienia, podpisem. Nie ma podstawy do stwierdzenia, że po prawidłowym wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazaniu sprawy do sądu według właściwości ogólnej, powód musi złożyć do tego sądu właściwości ogólnej pozew w zwykłej formie, co wiązałoby się z koniecznością jego własnoręcznego podpisania przez powoda albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.

Zasada pełnej kontynuacji postępowania po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego oznacza, że pozew podlega uzupełnieniu w zakresie tylko tych braków formalnych, które uniemożliwiają nadanie sprawie dalszego biegu (art. 130 § 1 k.p.c.). Z art. 128 § 1 k.p.c. wynika, że do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom. W niniejszej sprawie pozwanemu doręczono pozew i odpis pisma z dnia 7 maja 2013 roku (ograniczenie powództwa) wraz z nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Brak jest uregulowania, z którego wynikałoby, że po prawidłowym wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazaniu sprawy do sądu według właściwości ogólnej, powód musi złożyć do tego sądu właściwości ogólnej odpis pozwu, czy innego pisma w zwykłej formie, dla doręczenia ich pozwanemu.

Reasumując, po prawidłowym wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazaniu sprawy do sądu według właściwości ogólnej wezwanie przewodniczącego do usunięcia braków formalnych pozwu przez jego podpisanie i złożenie dodatkowego odpisu nie znajduje umocowania w art. 505³⁷ § 1 k.p.c., ani w innych obowiązujących przepisach.

Tak więc wezwanie przewodniczącego z dnia 20 sierpnia 2013 roku do uzupełnienia braków formalnych pozwu przez jego podpisanie i złożenie jednego dodatkowego odpisu nie było uzasadnione i nie wywiązanie się przez powoda z tych obowiązków nie mogło skutkować umorzeniem postępowania.

Dlatego na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Odnosząc się do żądania skarżącego o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, należy wskazać, że zgodnie z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Orzeczeniami takimi są wyroki, nakazy zapłaty oraz postanowienia co do istoty sprawy wydawane w postępowaniu nieprocesowym, a także niektóre postanowienia formalne. Postanowieniem formalnym kończącym postępowanie w sprawie jest orzeczenie, które przez uprawomocnienie się trwale zamyka drogę do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty w danej instancji (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2000 roku, III CZP 31/00, OSNC 2001/2/22, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2006 roku, II CNP 31/05, OSNC 2006/4/77). Postanowienia kończące postępowanie w sprawie obejmują tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1996 roku, I CKN 7/96, OSNC 1997/3/31). Postanowieniami kończącymi postępowanie w sprawie nie są orzeczenia mające za przedmiot kwestie wypadkowe, tj. kończące postępowania pomocnicze lub zamykające fragment, bądź pewną fazę postępowania. Niniejsze postanowienie nie jest zatem postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie i orzekanie o kosztach w tym postanowieniu byłoby przedwczesne.